

In glej, na soparnem nebu oblaček! vzdignejo se vetri, zabučí strašno gromenje, razpne se temá po celim nebu, in tresk na tresk vdarja na Tatarske šotore, in dež se obilno vlije. —

Vihar potihne. — Vojne se vkuse zberó. Iz vsih dežel in krajin migljajo k Olomucu bandera. Teški meči jim visijo po bocih, polni tuli jim na plečih rožljajo, svitle čelade so na bojnih glavah in pod njimi skačejo živi, ognjeni konji. Zazvuče glasno rogovi in bobni zabobné, spopadete se obe strani, vzdigne se megla od praha, in bitva je hujša ko poslednja; hrum vstane in žvenk ojstrih mečev, vstane strašen psik kaljenih pušic, lom sulic, vriš ojstrih kopij. In bilo je klanje, bilo je bodenje, in bilo je ječanje in radovanje. Kri teče, kakor hudournik; tu mrtvi leže, kakor v gojzdi drevje. Temu je glava na dvoje razcepljena, temu ste obe roci odsekane, ta se prekucne s konja čez družega, in ta mlati svoje sovražnike, kakor ljuta nevihta v gori drevesa; temu Tatar porine meč do ratišča v serce, in temu odseka uho. Vstane žalostno stokanje, kristjani že začno utekati, in Tatarí jih poditi. Zdaj pa prileti Jaroslav, kakor orel, s terdim jeklom na mogočnih persih, pod jeklom hrabrost in pogumnost, pod čelado velebistro umnost, jeza mu plami iz oči, razkačen, kakor razdražen lev, kadar gorko kri zagleda, ko jo nastreljen za lovcem dere, tako razkačen vdari nad Tatаре. Čehi za njim kakor toča, kruto vdari na Kubljeviča, in bitva je bila po vsim strašno ljuta; s sulicama se vkup zaletita, in oba ju zlomita z velikim krehom. Jaroslav ves v kervi, in tako tudi konj, vdari Kublajeviča z mečem, preseka ga od rame do stegna, da merte v pade med mrtvake, in zarožla nad njim tul in lok. — Vstraši se vse tatarsko ljudstvo, pomečejo stran dolge bodala, vsak beži, kdor teči more tje, odkodar solnce jasno vstaja, in Hana je bila prosta sovražnikov. —

Snubljenje pri štajerskih Slovencih.

(Iz Zorice.)

Vsaki dečak, kateri u resnici gospodinjo dobiti želi, si kakega priletne- ga soseda, ali starega prijatelja izvoli, mu skrivnost svojega serdca od- krije s prošnjo, da bi on njegov svetovavec i snobok postati htel. Če mu je prijatelj svojo pomoč obljubil, tako se snubljenje hitro začne. Ženin i starešina se podasta k starišem neveste. Prijazno se od obeh strani pozdrave i neveste stariši poprašajo, kaj je nje tako nenadno sem prignalo? Ženin enmalo obledi, in če so se razun starišev neveste vsi oddaljili, začne starešina: „Nekaj dobrega je naju k vam prignalo. Glejte preljubi Bog nije Adama samega pustil, in on je prav storil, da mu je ženo za tovaršico dal. Ker nije dobro sam biti, zato prosim jas, ako bi hтели vašo hčer totemu mladenču za ženo dati, da bi mu tovaršica bila. Ako je mogoče, da privolite, pitajte serdce vaše hčeri, če dovoli. Starši se zamislijo i drugi den za to odloče. Snoboka odideta. Rudeča pride hči iz izbice, kjer je vsako besedo pri dverah stojé slišala. Mati njo pitajo, kaj kej ona k temu reče. Pa namesto odgovora, se jej solze čez lice vlijo i zadnjič vendar pridejo besedice: „Če vi oče i mati hočete.“

Po tem se čez ženino premoženje pogovarjajo, i drugi den pričakujo. Drugi den prideta ženin in starešina opet k staršem neveste. Ta je lepo počesana, po prazniško oblečena, sramožljiva, njena mati govorljiva i oče prijazen pri podavanju rok. Ženin i starešina se veselita na »Ja.« Danas je miza polna jedi i pitja. Nekaj skerbi še tamni dobro voljo dečka. Čez en čas mati s hčerjo odide, in kmalo opet pride ter kenne ženinu, da s njo v izbo svoje zaročnice stopi. Tje pridši prime zmotjeno deklico za roko in reče: Ti neostaneš pri mizi? Zakaj nečeš ostati? Ali bi ti nigdar ne htela ene mize in istega blaga s menoj imeti? Koga pa rada imaš? Bi mogla ti mene za moža zvoliti? Njezne besede njej serdce okrepčajo, in ona pita, kaj njegovi starši rekô, in ko njej pove, da je to njihova želja, mu roko podá, in oba gresta nazaj k mizi, kjer starešina prav veselo oba pozdravi. Ženin nevesto i njene stariše povali, da na večer na njegov dom pridejo i tako odide. Drugi den pride nevesta s s devrom i starši k ženinu, i necej se čez doto pogovarjajo. Dobra večerja dokončá toti pogovor in zdaj se za gostijo vse nared pripravlja.

Ti trije tedni, kteri od zaročenja gostije tekô, dajo starišem zaročenih mnogo opraviti; zakaj zdaj se vse za olepšanje gostije pripravljati mora; pa tudi vsi sosedi marljivo pomočke davajo. Nevesta olepšuje vedno povejek, kterega bode svojemu zaročniku na venčanja den za klobuk privezala i ženin skerbi, da krojači i črevljarji i za njega samega i za svojo zaročnico snažno obleko naredé. Sadaj je doba njune ljubavi, sadaj se vsakden vidita in pogovarjata. Če je pirni den blizo, si stariši ženina in neveste vsak kakega veselega dečka poišo, da bi svate vkup spravila. Obá se po pavluhsko oblečeta in po vesih in hramih norce paseta. Na debelih palcah imata poleg deržaja mal zvonček, s kterim pri tistih hramih, kjer imata koga za povabiti cinglata. Če so vsi gosti in vsa žlahta neveste prav na smešni način pri njunih stariših zbrani, se jim prav dobro postreže, in veseli ženina pričakujejo. Hiša, kjer se gosti znajdejo, je s različnimi cveticami in zelenimi vejami, s beršlanjem, na kterem pozlačeni orehi, jabelka in drugo sadje visi, okinčana. Strelanje, od kraja zlo redko, potem zmirom bolj pogosto oznani, da pride sovražnik, in da hoče zdaj terdnjavo, ako se s dobrim ne preda, s hudim vzeti. Že je blizo, vse vrata in okna se zapro, ko pride vojskovodja, namreč starešina s svojo armado in, če je ravno cel hram poln veselih ljudi, tak sedaj vender ni ne duha ne sluha čuti. Najpred poterka na okno, kjer vojskovodja terdnjave vun pogleda. Starešina pravi, ker dever tih ostane: Pohvaljen bodi Jezus Kristus, hišni oče, (to je dever neveste) če prebirate zlate, ali drobno pšenico, vkraj jo pogernite, k nam se obrnite, in dajte nam glas, ki bode za vas i nas; včas se to po trikrat ponovi, pred kakor se dever k obsedovavcem terdnjave obrne in reče: Od kod, in kdo ste vi, da se prederznete mirne ljudi nadlegovati, in kaj pa bi radi? mi vas ja ne poznamo. Zdaj pravi starešina pohlevno: Mi smo dobri ljudi, in vas že tri tedne iščemo, ena zvezda je naša voditeljica in nad vašim hramom je obstala, tu je taj zares konec našega popotvanja. Dever s glavoj kima i premišluje, ko na enkrat ženina zapazi, da je sam bled in žalosten, drugi pa veseli. Pita tedaj starešina, kdo je tisti človek? In ko zve, da so vsi, koliko njih je tu, zavolj totega prišli, in da je taj priden mladenč, kteri si eno pridno tovaršico išče, in da se vsim zdi, da bo tu ena taka deklica, pita dever: koga pa ste vi dnes najpred srečali, in ko starešina, kteri je že večkrat starešnil,

odgovori: da tri mogočne kralje, pred kterimi se zemlja i nebo trese, tako dever še bolj prijazen postane, i njim različna pitanja da, na ktera starešina odgovoriti mora, tak postavim: Kaj je to za eno drevo, ktero ima petnajst verhov i na vsakem verhu drugi sad? ali s kolikimi čerkami se sveto pismo in celo sveto pismo piše, ali kdo se je rodil, pa nigdar ni vmerl, in vendar na svetu ni? Ako je dever kak prebrisan in bister mož, si mora starešina veliko prizadjati, predenj se mu vrata terdnjave odpró; ako pa to ni, zamore on lahko, ko take vprašanja vgane, celo svojo vojsko v dvorišče peljati. Od vsih strani mu sedaj streljanje i vesela godba nasproti buči. Zdaj pridó v hišo, kjer so gosti sbrani, in se za mizo vsedó. V kratkem si ženin pripelje svojo mlado tovaršico. Vsi gosti, naj bolj pa godci ga s veseljem sprejmejo; vsaki svat dobi en po-vojek (pušlec rožmarina, ki je pozlačen in rudeče prevezan, ali pa umetno napravljenega, kteri se v bližnem mestu kupi; pa vendar vselj tudi nekaj rožmarina poleg imá. Po tem gredó k poroci; najprej godci, potem starešina in dever i. t. d. Po poroki se podajo svati v bližno piv-nico na ples, kjer mladost nepovabljena godce pričakuje. Ako ženin in nevesta iz cerkve prideta, (kader se pa nevesta iz fare moži, nju školnik v cerkev zapre, i njima pred ne odpre, dokler ni kakega dara dobil) se podajo k starišem ne este, kjer je že dobra večerja čaka. Ples in godba vse veselo storita, in čez polnoč so gosti pokoncu. Drugi den o poldne še pri nevesti južinajo, zvečer pa se na ženinov dom podajo. Marsiktero solzo nevesta preloči, predenj se more od matere ločiti; vendar mora biti, in celo žalostna pride k svojemu novemu domu. — Da godci in bližni dečaki norčije pasejo, to se tako razumi.

Častitemu gospodu

Janezu Nep. Kumer

iskrenemu domorodcu in Fajmoštru v Komendi na den
78. goda.

Mili glasi naj donijo!
Blagodarno serce je rodi,
Da zaželjen den čestijo,
Ki v pomladnej zori se novi;
V junske kraje se vzdignite
Slavna starca god slavite!

Blagor Tebi bela glava!
Pisan venec Slava Ti vijé;
Božji blagoslov naj plava
Tje do pozna groba dol čez Te!
Kar na svetu Te raduje,
Naj obilno Ti daruje!

Zdihi želje oznanite
Gorke, kjer se zvezdic trop bliši;
Njih spolnitev izprosile,
Odkod Oče nam dari rosi;
Naj te vodi, varje, brani,
Dolgo, nam še tu ohrani!!

J. — r.